

СТУДЭНСКАЯ ДУМКА

ВОРГАН ЗАДЗІНОЧАНЬНЯ
БЕЛАРУСКІХ СТУДЭНТАЎ

№2
1990

! ЧЫТАЙЦЕ

ДЗЕНЬ ДОБРЫ, БРАЦЕ !

Мы з табой, дзякуй Богу, дажылі ўжо да тых гадоў, калі нас вядзе свой розум. Але нас з табой трымаюць. Трымаюць малая стыпендыя /без бацькоў мы - жабракі, а з бацькамі ўжо сорамна/, прымусовае разьмеркаваньне /могуць і ў чужыны іх, могуць і пад свой Чарнобыль - маўляў, дзе ён там жыць, дык вучыце, карміце, мыце, нараджаюць і сваіх/, жыльлё па-савецку /па-пярэдняму ў пакоі замест трох/, якасьць адукацыі і з нашым дыплёмам...эх, Канада.../. Камсамол і прафсаюз яўна не ахопліваюць усіх нашых праблемаў, а ў тым, што ахапілі - клопату пра нас ды заняцасьці ў адстойваньні нашых праблемаў мы таксама ня бачым. А хочаш жыць больш-менш прыстойна -- трэба лісьлівіць, быць "актывістам", старастам, маўчуном і г.д. Бязвер'е, абыякавасьць да ўсяго і ўсіх, заняпад культуры і духоўнасьці, адчуваньняў і вераваньняў, забываньне маральных каштоўнасьцяў, пакінутых нам у спадчыну продкамі - нашаму пакаленьню даводзіцца зьбіраць гэтае журботнае жыцьцё. Сьстэма прымушае нас моўчкі кіравацца ў ейную "будову".

Але Чалавек - ня сродак, а мэта. І мэтай, якая аб'яднае нас, можа быць толькі адно - вяртаньне новай, свабоднай і сьвядомай гэнэрацыі, якая здольная сама зрабіць выбар і не дазволіць праводзіць над сабой безадказныя сашыяльныя экспэрымэнты.

Ні свабоды, ні правоў ні хто нам ня можа даць, калі мы самі не запатрабуем іх. Нам будаваць дэмакратычнае грамадзтва, нам адраджаць нашыя нацыянальную культуру, нам проста жыць. Таму галоўнае напрамак нашае дзейнасьці - ахова жыцьцёва важных інтарэсаў студэнства, інфармацыйны абмен, узаемадапамога і салідарнасьць, прававая асьвета і заканадаўчая ініцыятыва.

Нарэшце, ня будзем забываць, што мы маладыя, а гэта значыць - нашыя сэрцы адчыненыя для ся

Л
І
С
Т

Д
А

С
Я
Б
Р
У
К
А

1

броўства. Наш саюз - гэта кантакты са студэнтамі ўсяго сьвету, гэта новыя сустрэчы і сябры, гэта магчымасьць цікава пражыць маладыя гады.

Мы заклікаем студэнтаў, а таксама ўсіх навучэнцаў дзейнічаць. Гісторыя дае нам шанцы, і мы павінны яго выкарыстаць. Памятайце - разам мы дужыя і вольныя. ЖЫВЕ БЕЛАРУСЬ !

НАШЫ КААРДЫНАТЫ

МЭНСК	МЭНСК	МЭНСК	МЭНСК	МЭНСК
БП1	-	Скрыган Эрась:	тэл. 31-03-20	
БГТМ1	-	Перапечын Уладзя:	мастатка-пражэсловны ф-т 1 курс 3 група.	
БДУ	-	Градоўкін Сяргук:	тэл. 23-09-70	
	-	Юрыдычны факультэт.		
	-	Сугойдзь Вадзім:	тэл. 59-66-12	
	-	Гістарычны факультэт.		
БТ1	-	Вайтусёнак Алесь:	тэл. 29-64-03	
МДМ1	-	Саломкіна Зьміцер:	тэл. 31-09-56	
МДП1	-	Пятроўскі Эрась:	вул. Артылерыстаў 12	
	-	пакой № 217	Гілямагіцкі факультэт.	
Рэдакцыя "Студ. Думкі"				
	-	Вайняховіч Зьміцер:	тэл. 31-73-70	
БРЭСТ	БРЭСТ	БРЭСТ	БРЭСТ	БРЭСТ
Адрасы:				
	-	Бараноўскі Ігар:	інд. 224013	
		вул. Набярэжная	22 - 78 .	
			тэл. 2-24-98	
		вул. Савецкай Канстытуцыі	5 - 113 .	
ГОМЛЯ	ГОМЛЯ	ГОМЛЯ	ГОМЛЯ	ГОМЛЯ
	-	Саладоўніцаў Андрэас:	тэл. 55-79-03	
ГАРОДНЯ	ГАРОДНЯ	ГАРОДНЯ	ГАРОДНЯ	ГАРОДНЯ
	-	Масько Едрус:	вул. Даватара 27 - 113	
МАГІЛЁЎ	МАГІЛЁЎ	МАГІЛЁЎ	МАГІЛЁЎ	МАГІЛЁЎ
	-	Сярдзюкоў Алесь:	тэл. 44-41-90	служб.

ПРАЦЯГ НА СТАР. 4.

— СТУДЭНСКАЯ ДУМКА —

МАЯ МІ(ПА)ЛІЦЫЯ.....

Ці спрабавалі вы зрабіць параўнальны аналіз дзейнасці нашай міліцыі з, скажам, паліцыяй Сан-Францыска? Кажашце ўсё паказальнікі будзь

Вандэя—

душ ня ў нашу карысць? Ды не. Памыляецеся. Ня толькі спаймаюць злодзея, але й перахопяць яго пры здзяйсненні злачынага акту — вось на што здатныя нашыя доблесныя праваахоўныя органы.

25 сакавіка г.г. а 12 гадзіне на Ленінскім праспекце, ля Дому друку напaгaтoвe стаялі некалькі матынаў. Чакалі яны ня доўга. Вось і ён, чыё прозвішча стала ў Менску пагалоўскай: Пушкін..... У белай вышыванай кашулі, зь белым сыцягам, на якім чырванеў заклік "Ад Беларусі каляніяльнай да Беларусі незалежнай", выйшаў ён на сярэдзіну праспекту і адразу быў папярэджаны: нельга парушаць правілы дарожнага руху. Не падзейнічала... І перад натоўпам зацікаўленых назіральнікаў ды разявакаў, пад наглядом дзвух відэакамераў была праведзена шыкоўная аперация па затрыманьні і абясшкоджанні небяспечнага злачынцы — студэнта-дыплёмака з тэатральна-мастацкага інстытуту. Злачыню аказаў супраціўленьне. Але ўстоіць аднаму супраць мноства сабраных для поўнай гарантыі міліцыянэ-

раў ня здолеў. Аперация была паспяхова закончаная. Для гэтага спатрэбілася ўсяго некалькі хвілінаў. Малайшы! Дагналі? — Не! Перагналі сан-францыскую паліцыю. Але хочаша спытаць, ці ня сорамна было вам, маладым людзям у міліцэйскай форме, самым нетактоўным і гвалтоўным чынам на вачох здзіўленага натоўпу разыгрываць спектак-

— ПРАВАВАЯ

такаль з заціхваньнем хлопца ў машыну і прылюдным знішчэньнем лёзунгаў, у сэнсе якіх вы нат не разабраліся. І гэтае здарылася пасля вуснага дазволу т. Валодзькінай зь Менгарвыканкаму. Што ж каштуюць тады словы афіцыйнай партыйнай асобы?

Але болей пужае іншае. Згаданы выпадак — толькі адзін з мноства іншых, калі парушаліся правы грамадзянаў нашае дзяржавы, што выразна праяўляецца і на "звышдэмакратычных" выбарах у Дзяржаўную Радз Беларусі, і калі на вуліцах адбываюцца мерапрыемствы, якія нясуць пагрозу недатыкальнасці нашай "пані" — камуністычнай партыі. Фізычнае і маральнае ганьбаваньне чалавека непрыёмальна для прававой дзяржавы, ну а калі прыёмальнае ў нас, то хочаша спытаць, у якой краіне мы жывём?

! СА СЬВЯТАМ !

В
Я
Л
І
К
Д
З
Е
Н
Ь

Хрыстос васкрос!.. Усюды радасць,
Усё глядзіць смялей, святлей;
Вялікі мучальнік, здаецца,
Абняў усіх ласкаю сваёй.

Хрыстос васкрос!.. Неўгамонна
Плыве па нівах, пущах клік,
Плыве адна святая думка
З канца ў канец, як свет вялік.

Хрыстос васкрос!.. — паче сялянін
З сваёй убогаю раднёй,
Забывшы песні аб прадвесні,
Забывшы ўсё ўсёй душой.

Х
Р
Ы
С
Т
О
С
В
А
С
К
Р
О
С
!

Хрыстос васкрос! — паче сіротка,
Слуга, тапаная людзямі;
Паче ў чужыне падарожны,
Забывшы оліжнімі сваймі.

Хрыстос васкрос! — паче і тыя,
Хрыста згубіўшыя сыны,
Што ўціхамолку куюць пачы
Для нашай беднай стараны.

Хрыстос васкрос!.. К табе, о божа,
І я ў дзень гэты просьбу шлю:
Хай Беларусь, мая старонка,
Уваскрэсне к вольнаму жыццю!

Я. КУПАЛА

В
Я
Л
І
К
Д
З
Е
Н
Ь

Гісторыя КПСС нашы справы

У МІНІСТЭРСТВА НАРОДНАЕ АДУКАЦЫІ БССР

АД СТУДЭНТАЎ І ВЫКЛАДЧЫКАЎ НАВУЧАЛЬНЫХ
УСТАНОВАЎ БЕЛАРУСІ

АДКРЫТЫ ЛІСТ.

У краіне ідзе працэс абнаўленьня, партыя прызнае стварэньне шматпартыйнае сыстэмы, пераглядаюцца старыя застойныя прынцыпы, а ў той жа час у навучальных установах гэтыя "прынцыпы" адгрываюць кіруючую ролю. Студэнты працягваюць вывучаць гісторыю КПСС, навуковы камунізм, марксісцка-ленінскую філязофію, навуковы атэізм, палітычную гісторыю XX стагоддзя і інш. Мы выступаем за дэідэялёгізацыю і дэпалітызацыю адукацыі, а таму

ПАТРАБУЕМ:

1. вывесці грамадзкія дысцыпліны /гісторыя КПСС, навуковы камунізм і інш./ з шэрагу вядучых прадметаў і ўвесці ў курс факультатывных прадметаў, які ў роўнае ступені адлюстроўваў бы вядучыя ідэалёгіі ды палітычныя плыні сьвету;
2. дэідэялёгізацыю і дэпалітызацыю спецыяльных дысцыплінаў;
3. увесці ў навучальных установах выкладаньне факультатывнага курсу "Гісторыя і культура Беларусі".

За кошт скарачэньня гадзінаў на вывучэньне вышэйзгаданых прадметаў мы патрабуем павялічыць аб'ём заняткаў па спецыяльных прадметах і прывесці зьмест Вучэбнага працэсу ў навучальных установах у адпаведнасьць зь іхнымі назовамі.

Чалавек павінен быць вольным ад ідэялёгічнага і палітычнага ціску.

ВОЛЮ ТВОРЧАСЬЦІ !

14 сакавіка 1990 году.

Задзіночаньне
Беларускіх
Студэнтаў.

УВАГА!

УВАГА!

УВАГА!

ІДЗЕ ЗБОР ПОДПІСАЎ.

ДАЛУЧАЙЦЕСЯ ДА ГЭТАЙ

СПРАВЫ! НЯКАЇ ЯЕ АБМІ

НЕ ЯНА АНІВОДНАГА СТУ

ДЭНТА!

ЛІСТЫ МОЖНА АТРЫМАЦЬ,

ПАТЭЛЕФАНАВАЎНЫ ў РЭ

ДАКЦЫЮ "СТУД. ДУМКА";

АЛБЕО ПА КАНТАКТНЫХ

ТЭЛЕФОНАХ ЦІ АДРЭСАХ

У АБЛАСНЫХ ЦЭНТРАХ

БЕЛАРУСІ!

Прозьвішча, імя

Подпіс

Адрэса ці мейсца пражы

ПЕРШЫЯ КРОКІ ЗБС

24 сакавіка г.г. прыкладна каля 50 асо - баў/разам зь дзецьмі з навакольных дамоў/студэнтаў, талакоўнаў і вольных памагатых насупроць лякарні хуткай дапамогі высадзілі гаёк з 300-350 дрэўнаў. Гэта была першая канкрэтная акцыя нашага Задзіночаньня, яна прайшла пад назовам: "Дзень зямлі. Дрэва незалежнасьці". Ід

эю падобнай акцыі, выказанай на глянбальным экіялягічным форуме ў Маскве, падхаліў і гар Кута лоўскі /:"Сьвітанак" БТ1/, які адначасова ўваходзіць у Каардынацыйную Раду Маладзёжнага экалягічнага руху. "Белая Русь". Дзякуючы адміністрацыі БТ1 і Негарэльскага вучэбна-вопытнага лягасу таго ж інстытуту пасадковы матар'ял быў дастаўлены ў Менск і стаў гаём. На гэтую ж акцыю прыпадае першае выкарыстаньне сыягу ЗБС. Усім дзякуем!

З прычыны адмены мітынгу БНФ, прызначанага на 25 сакавіка г.г. а 14 гадзіне, акцыя святаваньня быў перанесены на пляц Волі. Там па ініцыятыве ЗБС на дом, у якім адбылося абвяшчэньне БНФ, пад бел-чырвона-белым сьцягам была сымбалічна ўстаноўленая памятная шыльда прыгожага вырабу з інфармацыяй аб меўшай тут 72 гады таму, мейсца падзеі. Прысутнія ўсклалі кветкі і прасьпявалі шэраг патрыятычных песняў. Відовішча выклікала вялікую цікавасьць і шоўшых міма людзей: у коле мільцы і спэцназу стракатае мора сыягоў - беларускіх, ЗБС, Остонаў; лэзунгаў - на лацінскае мове, па-беларуску лацінкай і кірыліцай. Пасьля мільцы была вымушаная даць шлях калёне, якая перайшла ў парк Янкі Купалы, дзе яшчэ некалькі гадзінаў сыпавала, гукала вясну, таньчыла і гуляла ў беларускіх гульні.

СТУДЭНСКАЯ ДУМКА

ДЛЯ ВАС, СТУДЭНТЫ

Зь ліпеня 1989 г. каліфарнійскі адзідзел БАЗу /ЗША/ пачаў выдаваць часопіс "BIELORUSSIAN REVIEW" /Беларускі агляд/. Ён выходзіць адзін раз на квартал па-ангельску.

ТОЛЬКІ ПА ПЯТНІЦАХ

У Дзяржаўным Мастацкім Музеі /вул. Леніна 20 / мы прачыталі вось такую абвестку:

"Загадам міністра культуры БССР за № 186 ад 8 снежня 1989 году пятніца аб'яўляецца днём

ІНФАРМАЦЫЯ-АБ'ЯВЫ

Часопіс складаецца з наступных галоўных рубрык:

1. Кроніка падзеяў на Беларусі /ад апошніх 10 гадоў/.
2. Актуальныя праблемы: родная мова, чарнобыльская трагедыя, сталінскія злачынствы /Кураты/, экалогія.
3. Агляд заходняга друку, які піша пра Беларусь.
4. Беларусы па-за межамі рэспублікі.

Адрэса рэдакцыі: **BIELORUSSIAN REVIEW, P.O. BOX 10353 TORRANCE CA. 90505 USA.**

Увага!!! Студэнты маюць ільготу - атрымліваць часопіс задарма. Вам застаецца толькі паведаміць свае каардынаты ў вышэйзгаданую адрэсу рэдакцыі.

Паводле газеты беластоцкіх беларусаў "Ніва".

--РЭКЛАМА--

Набраўшы пасля 21 г-ны вечара тэл. 61-82-13 1 спытаўшы Андрэя Клоніна, вы маеце магчымасць замовіць яму наступныя музычныя запісы:

- Данчык /2-ве апошнія кружэлкі - па 45 хв-н/
- Сяржук Сокалаў-Воюн /"Касінерскі цыкл"-45х/
- Алесь Камоцкі /90 - хвілінаў запісаў/
- Вольга Цярэшчанка /40 - хвілінаў запісаў/
- рок-гурт "Мроя" /1987г. 1988/89г.г. па 30х/
- рок-гурт "Уліс" /1989г. - 45 хвілінаў/
- рок-гурт "Бонда" /1987г. - 45 хвілінаў/

Перадаючы Андрэю касэту альбо дасылаючы яе яму, накладзіце ў сярэдзіну паперку са сваім прозьвішчам, адрэсай /тэлефонам/ і замоўленымі ўмяканнямі. Тэрмін запісу 1-10 дзён.

КАЛІ ЛАСКА !!!

НАШЫ КААРДЫНАТЫ: !!!

ВІЦЕБСК ВІЦЕБСК ВІЦЕБСК ВІЦЕБСК ВІЦЕБСК

- Святлана: тэл. 1-51-37
- Глаз Валера: Маскоўскі пр-т дом 70, корпус 1, пакой 110.

вольнага наведвання асобнымі экскурсантамі! Запрашаем студэнтаў скарыстаць гэтую магчымасць і задарма наталіць прагу да мастацтва.

ПРОСИМ ПРАБАЧЭНЫЯ, АЛЕ РАЗРЭКЛЯМАВАНЫ НАМІ ГАРАДЗЕНСКІ РОК-ФЭСТ "РОК-КРОК" ПЕРАНОСІЦА НА НЕВЯДОМЫ ПАКУЛЬ ТЭРМІН. ВЕЛІМІ ШКАДУЕМ РАЗАМ З ВАМІ!

ЗРАБІЦЕ СВОЙ ВЫБАР!

Рэспубліканская рада ТБМ імя Скарыны вылучыла кандыдатам у Менскі гарсавет студэнта гістака БДУ Вітушку Сяржук /"Талака", ЗБС/. Ён балагуецца па 3 Універсітэцкай акрузе /вул. Кастрычніцкая, Сьвярдлова №1 інш./ Сярод 4400 выбаршчыкаў гэтае акругі абсалютная большасць студэнтаў БДУ і БТІ.

Калегі, заклікаем 22 красавіка галасаваць за нашага хлопца!

Тых, хто зацікавіўся студэнцкай справай, тых, хто мае што сказаць і хоча падзяліцца сваімі думкамі на старонках нашага часопісу з другімі студэнтамі, запрашаем звязацца з намі па кантактным тэлефоне: 31-73-70. Клікаць Вайняховіча Зьміцера.

Дзякуем аўтараў артыкулаў зьмешчаных у нумары!

Нумар падрыхтаваны 1-5 красавіка 1990 року.

Друкуецца накладам 5000 экз.

У падрыхтоўцы нумару ўдзельнічалі: Ігар Міхно Вайняховіч Зьміцер ды інш.